

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9CdoPr/12/2023
Identifikačné číslo spisu:	1320205910
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1320205910.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne J. K., narodenej X. E. XXXX, trvale bytom Q., XXXXX D., D. č. XX, prechodne bytom I., K. č. XXXX/X, zastúpenej advokátskou kanceláriou Kinstellar, s. r. o., Bratislava, Hviezdoslavovo nám. č. 13, IČO: 35 873 833, za ktorú konajú Mgr. Patrik Bolf, Jason Mogg, Daniel Edward Torsher a Roman Oleksik, proti žalovanému EUROPERSONAL & FABRIKA s. r. o., Bratislava, Jašíkova 2, IČO: 44 972 911, zastúpenému advokátskou kanceláriou JUDr. Julián Lapšanský, advokátska kancelária, spol. s r. o., Bratislava, Zelinárska č. 8, IČO: 45 941 815, za ktorú koná JUDr. Julián Lapšanský, o určenie, že k skončeniu pracovného pomeru nedošlo, event. o neplatnosť skončenia pracovného pomeru a o náhradu mzdy, vedenom na Okresnom súde Bratislava III v súčasnosti Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B3-60Cpr/14/2020-103, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 31. mája 2023 sp. zn. 15CoPr/3/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 31. mája 2023 sp. zn. 15CoPr/3/2022, rozsudok Okresného súdu Bratislava III z 26. januára 2022 č. k. 60Cpr/14/2020-103 vo výroku II. zmenil tak, že žalobu zamietol, vo výroku III. potvrdil a vo výroku IV. zmenil tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

1.1. Uviedol, že rozsudkom z 26. januára 2022, č. k. 60Cpr/14/2020-103, súd prvej inštancie zastavil konanie o zaplatenie 371,10 eura s príslušenstvom (výrok I.), určil, že skončenie pracovného pomeru založeného pracovnou zmluvou medzi žalobcom a žalovaným zo dňa 1. júna 2019 na základe oznámenia žalovaného zo dňa 17. marca 2020 je neplatné (výrok II.), žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 4.140,36 eura brutto spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 444,15 eura brutto od 21. apríla 2020 do zaplatenia, zo sumy 965,58 eura brutto od 21. mája 2020 do zaplatenia, zo sumy 965,58 eura brutto od 21. júna 2020 do zaplatenia, zo sumy 965,58 eura brutto od 21. júla 2020 do zaplatenia, zo sumy 799,47 eura brutto od 21. augusta 2020 do zaplatenia, to všetko do

troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok III.) a o náhrade trov konania rozhodol tak, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 91,77 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku, samostatným uznesením (výrok IV.).

1.2. Odvolací súd dospel k záver, že oznámením žalovaného zo 17. marca 2020 nedošlo ku skončeniu pracovného pomeru žalobkyne so žalovaným, pretože pracovný pomer bol dohodnutý na dobu určitú do 25. júla 2020, v súlade s § 58 ods. 5 Zákonníka práce, podľa ktorého v prípade uzatvorenia pracovného pomeru na dobu určitú je potrebné určiť dobu jeho trvania konkrétnym dátumom. Neobstoí preto ani argumentácia žalovaného, že pracovný pomer žalobkyne skončil uplatnením rozvázovacej podmienky v nadväznosti na oznámenie užívateľského zamestnávateľa a to aj s poukazom na § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce, ktorý priamo upravuje osobitný výpovedný dôvod agentúry dočasného zamestnávania v prípade skončenia dočasného pridelenia pred uplynutím dohodnutej doby pracovného pomeru. Odvolací súd považoval za potrebné poukázať na to, že i keď Zákonník práce aplikáciu rozvázovacích podmienok nevylučuje, nemožno nimi obchádzať kogentné ustanovenia, ktorými sú § 58 ods. 5, ako aj § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce. Na uvedenom základe preto súd prvej inštancie aplikujúc § 39 Občianskeho zákonníka dospel k správne právnemu záveru o neplatnosti čl. III ods. 3.3 pracovnej zmluvy zo dňa 1. júna 2019.

1.3. S poukazom na ustanovenie § 77 Zákonníka práce, ktoré taxatívne vymedzuje spôsoby skončenia pracovného pomeru, u ktorých je možné domáhať sa určenia jeho neplatnosti, bol odvolací súd názoru, že oznámenie žalovaného zo dňa 17. marca 2020 nie je úkonom smerujúcim ku skončeniu pracovného pomeru, ktorého neplatnosti by sa žalobkyňa mohla domáhať v zmysle uvedeného ustanovenia. V prípade žaloby o určenie neplatnosti oznámenia žalovaného zo dňa 17. marca 2020 by išlo o žalobu o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorej sa možno domáhať, len ak to vyplýva z osobitného predpisu. Posudzujúc nárok žalobkyne ako nárok z titulu prekážok v práci uvedená podmienka nebola splnená. Preto odvolací súd výrok II. rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým tento určil, že skončenie pracovného pomeru založeného pracovnou zmluvou medzi žalobkyňou a žalovaným zo dňa 1. júna 2019 na základe oznámenia žalovaného zo dňa 17. marca 2020 je neplatné, zmenil a žalobu žalobkyne v tejto časti zamietol.

1.4. Odvolací súd uviedol, že podľa § 142 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Zákonníka práce ak zamestnanec nemôže vykonávať prácu pre prechodný nedostatok spôsobený poruchou na strojovom zariadení, v dodávke surovín alebo pohonnej sily, chybnými pracovnými podkladmi alebo inými podobnými prevádzkovými príčinami (prestoj) a nebol po dohode preradený na inú prácu, patrí mu náhrada mzdy v sume jeho priemerného zárobku (1). Ak zamestnanec nemohol vykonávať prácu pre nepriaznivé poveternostné vplyvy, poskytne mu zamestnávateľ náhradu mzdy najmenej 50 % jeho priemerného zárobku (2). Ak nemohol zamestnanec vykonávať prácu pre iné prekážky na strane zamestnávateľa, ako sú uvedené v odsekoch 1 a 2, zamestnávateľ mu poskytne náhradu mzdy v sume jeho priemerného zárobku (3).

1.5. Pracovný pomer žalobkyne v prejednávacom prípade bol dohodnutý na dobu určitú do 25. júla 2020 (pričom pracovný pomer, vzhľadom na vyššie uvedené, do tohto dohodnutého dátumu aj trval), avšak žalovaný po 17. marci 2020 už žalobkyňu neprideloval prácu a nevyplácal jej mzdu. V tejto súvislosti odvolací súd konštatoval, že žalobkyňi vznikol nárok na náhradu mzdy pre prekážky v práci na strane zamestnávateľa podľa § 142 ods. 3 Zákonníka práce za obdobie od 18. marca 2020 do 25. júla 2020, tak ako správne konštatoval súd prvej inštancie. Žalobkyňi za uvedené obdobie patrí náhrada mzdy vo výške jej priemerného zárobku, ktorého výšku za použitia § 134 Zákonníka práce správne určil súd prvej inštancie (ktorá výška nebola medzi stranami sporu ani sporná), pričom odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil aj s odôvodnením napadnutého rozsudku v časti priznania úrokov z omeškania.

1.6. Odvolací súd zmenil výrok rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, postupujúc podľa § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 255 ods. 2, § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Žalobkyňa procesne zavinila zastavenie konania v časti o zaplatenie sumy 371,10 eura brutto s príslušenstvom, keď v tejto časti, rešpektujúc výpočet priemerného mesačného zárobku prezentovaný žalovaným, zobrala žalobu späť, nebola tak v tejto časti žaloby procesne úspešná, nebola procesne úspešná ani v časti určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru, žalovaný nebol procesne úspešný v časti o zaplatenie sumy 4.140,36 eura brutto s príslušným úrokom z omeškania.

1.7. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 2 v

spojení s § 262 ods. 1 CSP, keď ani jedna zo strán nebola v odvolacom konaní plne procesne úspešná.

2. Proti výroku I. rozsudku krajského súdu podala dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) podľa ustanovenia § 432 ods. 1 CSP a teda, že znenie napádaného výroku spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci krajským súdom v časti výroku IV., v ktorom krajský súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Dôvody, na základe ktorých krajský súd rozhodol o zmene IV. výroku okresného súdu v časti nepriznania nároku na náhradu trov konania, považovala dovolateľka za nesprávne, pretože v žalobe uviedla žalobný petit primárny a eventuálny z dôvodu absencie ustálenej rozhodovacej praxe súdov v predmete sporu. Dovolateľka preto v žalobe prezieravo predvídala oba spôsoby, akými môže súd v jej prípade rozhodnúť, avšak z dôvodu, že sa s právnym názorom okresného súdu, krajský súd nestotožnil, by mala byť potrestaná dovolateľka. Argumentáciu krajského súdu o čiastočnom úspechu v spore, považovala za nelogickú. Napriek tomu, že dovolateľke bola krajským súdom priznaná náhrada mzdy od žalovaného a skonštatovaná neoprávnenosť spôsobu, akým sa s ňou žalovaný pokúsil ukončiť pracovný pomer, krajský súd v rozsudku celkom nepochopiteľne skonštatoval len jej pomerný úspech v konaní a nepriznal jej náhradu trov konania. Náhrada trov konania by mala reflektovať tradičný princíp sporového konania, podľa ktorého tomu, kto je v práve, nemôže byť vedenie sporu na škodu. Pritom krajský súd napriek tomu, že implicitne uznal oprávnenie dovolateľky viesť spor, keď jej priznal právo na náhradu mzdy, celkom nepochopiteľne jej nepriznal aj právo na náhradu trov konania od žalovaného. Náhrada trov konania by mala zároveň plniť aj tzv. quasi sankčnú funkciu (pri aplikácii princípu procesnej zodpovednosti za zavinenie). Preto mal krajský súd prihliadnuť pred zmenou výroku IV. rozsudku okresného súdu aj na to, že súdny spor by nikdy nebol vznikol, ak by žalovaný svojvoľne neprestal prideľovať dovolateľke prácu v zmysle pracovnej zmluvy. Pre vylúčenie pochybnosti dovolateľka uviedla, že nenamieta rozhodnutie krajského súdu v ostatných častiach výroku I. rozsudku a na základe vyššie uvedených skutočností navrhla dovolaciemu súdu, aby „zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 31.05.2023, sp. zn.15CoPr/3/2022 v rozsahu I. výroku a vrátil ho odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, a zaviazal žalovaného na náhradu trov dovolacieho konania.“

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu ho navrhol ako neprípustné odmietnuť.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť ako neprípustné. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

5. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 ods. 1 CSP.

6. Z hľadiska ústavného aspektu treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť vecí v konaní o dovolaní a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd.

7. Dovolateľka (dovolací súd mal za to, vychádzajúc z textu dovolania) vyvodzovala prípustnosť dovolania z nesprávneho právneho posúdenia, i keď neuviedla konkrétne ustanovenie § 421 ods. 1 CSP. K tomu dovolací súd uvádza, že prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP je v zmysle § 421 ods. 2 CSP vylúčená, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n), a nakoľko v § 357 písm. m) CSP je uvedené uznesenie o nároku na náhradu trov konania, potom je v zmysle § 421 ods. 2 CSP vylúčená prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o trovách konania (porovnaj napr. uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 4Cdo/71/2019, 7Cdo/276/2019, uznesenie

Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 56/2017, bod 27 a pod.).

8. Ak mala dovolateľka za to, že nesprávnym posudzovaním nároku na trovy konania došlo nesprávnemu a nelogickému záveru, dovolací súd sa môže len domýšľať, že ak by aj mala na mysli prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, i keď z obsahu toto nie je identifikovateľné, dovolací súd dáva do pozornosti, že pokiaľ dovolateľka namietala, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočívalo na nesprávnych právnych záveroch, dovolací súd konštantne uvádza, že prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezakladá to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch, t. j. nesprávnom právnom posúdení veci (porovnaj judikáty R 54/2012 a R 24/2017). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľka sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

9. Na základe uvedeného najvyšší súd dovolanie žalobkyne ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) CSP, bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania.

10. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

11. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.